

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Dania. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 1. czerwca. Na korzyść finansów państwa złożył właściciel Bełzea Leib Russmann w ręce c. k. Złoczowskiego starosty kwotę 50 zlr. m. k.

Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek wynurzyć za ten patriotyczny dar publiczne uznanie ze strony rządu.

Lwów. 5. sierpnia. Na rzecz funduszu inwalidów barona Jellaczycy wpłynęła do c. k. urzędu obwodowego w Bochni kwota 42 zlr. 15 kr., a na rzecz funduszu inwalidów barona Haynau od urzędu gospodarczego w Niepołomicach kwota 3 zlr. 43 kr. m. k.

Mandataryusz z Buczyny Franciszek Krasicki złożył dla ran-nych żołnierzy austr. kwotę 2 zlr. m. k.

Od dominium Cieklin wpłynęła na korzyść funduszu inwalidów barona Jellaczycy do c. k. urzędu obwodowego w Jasle kwota 1 zlr. 10 kr. m. k.

Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te patrio-tyczne dary z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów. 5. sierpnia. Dla Lwowskiego zakładu ślepych wpłynęła od dominium Cieklin obwodu Jasielskiego w drodze składki kwota 1 zlr. 35 kr. m. k.

Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać ten szczo-droblivy dar do wiadomości publicznej.

Lwów. 6. sierpnia. Dla Lwowskiego instytutu ślepych zło-żyli urzędnicy c. k. sądu miejskiego i szlacheckiego w Czerniowcach kwotę 36 zlr. m. k. i jednego dukata w złocie.

C. k. rząd krajowy podaje ten dar wspaniałomyślny do wiado-mości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Podróż Jego ces. król. Mości.)

Wiedeń. 16. sierpnia. Droga telegraficzna doszły nas, pi-sze „Oester. Corr.“ następujące wiadomości:

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość odjechał wczoraj o pół do pią-tej z południa w towarzystwie generał-adjutanta hrabi Grüne w naj-lepszym zdrowiu wśród głośniego okrzyku licznie zgromadzonej pu-bliczności na St. Pölten do wyższej Austrii. Na przyjęcie Jego Mo-ści Cesarza wystąpiła honorowa kompania batalionu landwerów z puł-ku piechoty barona Hess, którą Najjaśniejszy Pan raczył zlustrować i kazał jej deflować przed sobą. Byli przytem także obecni biskup i przełożeni wszystkich władz publicznych. Dalszych uroczystości jakie miasto z tego powodu obchodzić zamysłało, musiano na naj-wyższy rozkaz zaniechać.

(Nominacya.)

Wiedeń. 16. sierpnia. Minister wojny E.M.L. baron Cso-rich otrzymał najwyższem postanowieniem z dnia 6. b. m. tytuł taj-nego radcy.

(Traktat między Austryą, Modeną i Parmą.)

Wiedeń. 15. sierpnia. O traktacie zawartym dnia 3. lipca b. r. między rządami Austrii, Modeny i Parmy względem żeglugi na rzece Pad, zawiera dziennik Anstrya ważne data, z których widzi-my, że austriacki rząd z niespracowaną energią postępuje naprzód tam, gdzie mu się tylko sposobność do działania otworzy, i stara się przysporzyć komunikacyi wszelkie jakie tylko być mogą ułatwie-nia. Już kongres Wiedeński uznał ważność żeglugi na rzece Pad, która w biegu swoim dotykając kilku państw, stanowi prawie po-sredniczące ogniwo między Piemontem, Lombardią i wybrzeżem a-dryatyckiem, i dla tego ogłosił ją wolną. Ale postanowienie to mi-mo trzydziestoletnie usiłowanie austriackiego rządu wprowadzić je faktycznie w życie, pozostało martwą literą. Dopiero pomyślny sku-tek oręza przyłożył się do urzeczywistnienia tego aktu. Przy zawar-ciu pokoju z Sardynią powiodło się ministrowi handlu usunąć w tej mierze wszelkie trudności, i zawrzeć namienioną konwencję. Później przystąpił także papieski rząd do traktatu, który wolną żeglugę roz-

ciąga na poboczne rzeki Padu, znosi cła tranzytowe, reguluje do-kładnie wzajemne opłaty za otworenie mostów itd. Mamy nadzieję, że rozpoczęte przez austriackie ministerium handlu negocyacye wzglę-dem uwolnienia żeglugi na Dunaju i Elbie taki sam pomyślny skutek odniosą. Przedłożone na teraz propozycje nie znalazły wprawdzie u interesowanych nadbrzeżnych państw tego życzliwego przyjęcia, na jakie w właściwym tego słowa znaczeniu dla swej donośnej wa-żności zasługują, jednak można się spodziewać, że uczynione zarzu-ty ustąpią nareszcie za dokładnem poznaniem tego, co się do po-dźwignienia wzajemnej komunikacyi a zatem do podniesienia indu-strii tak tu jak i tam istotnie przyczynić może.

(Wiadomości potoczne z Wiednia z d. 13. sierpnia.)

Wiedeń. 13. sierpnia. Istniejące policyjne przepisy wzglę-dem myślistwa, o ile ustawą łowiecką z 7. marca 1849 uregulo-wane nie zostały, mają być wzięte do rewizyi i na zasadzie tej w niejednym względzie zmienione.

— Władzom politycznym polecono rozpocząć z 1szym stycznia r. p. układanie list konskrypcyjnych na rok 1851, ażeby takowe z początkiem lutego we wszystkich urzędach z pewnością ukończone być mogły. Listy te mają być robione dla losowania przy pomocy przełożonych gmin z przygotowanych arkuszków konskrypcyjnych, po-tem przez proboszczów podług rejestrów urodzin i śmierci spra-wdzone, a nakoniec dopiero dla zanoszenia reklamacyi w każdej gmi-nie publicznie przyklepane.

— Ustawa regulująca sądownictwo wojskowe jest już oddawna wygotowaną, i będzie wkrótce już zapewne po obradzie ostatecznej przedłożoną do sankcyi najwyższej.

— W Wenecyi odbywają się obecnie pierwsze próby dla po-prowadzenia telegrafu pod wodą, przyczem druty telegrafa łączącego dworzec kolei z namiestnictwem, zanurzono w kanale wielkim. Próba ta okazała się tak pomyślną, że niema już żadnej wątpliwości, iż telegraf taki wzdłuż Dunaju dałby się łatwo urządzić i niemałą ko-rzyśbę przyniósł.

— Próby skuteczne po kolejach żelaznych z wagonami o-grzewanymi wypadły nader korzystnie; zatem na przyszłą zimę wej-dą już wagony takie dla próby w użycie. Prof. Meissner zastrzegł sobie zachowanie w tajemnicy tego wynalazku, lecz dla użytku kra-jowego ofiarował go bezpłatnie. (Ll.)

(Obrady w ministerstwie handlu nad środkami dla zapobieżenia przemysłnictwu.

— Zlecenia dane władzom cywilnym i komisjom dla uwolnienia od ciężarów gruntowych.)

Wiedeń. 14. sierpnia. W ministerium handlu obradują te-raz nad środkami dla skutecznego zapobieżenia przemysłnictwu na c. k. austr. granicy. Tymczasem postanowiono w tej mierze wzmocnić straż pograniczną tak strzelcami finansowymi jako i oddziałami wojsk regularnych.

— Wszelkie do budowy lub naprawy kolei żelaznej potrzebne materiały wolne są od cłowej opłaty.

— Władze cywilne tudzież komisye względem uwolnienia grun-tów od ciężarów otrzymały zlecenie względem ułatwiania ile można-sci dobrowolnych ugod między dawniejszemi zwierzchnościami grun-towemi a ich właścicielami co do robocizny i dziesięcin. Komisye te mają przyjmować za ważne umowy podobne bez ich pośrednictwa zawarte, a prócz tego uwolnione są od należytości stęplowej akta tyczących się umów.

Ameryka.

(Wiadomości z Buenos - Ayres.)

Z Buenos - Ayres nadeszły okrętem „Coriolan“ do Hawre wiadomości sięgające do 8. czerwca. Negocyacye między admirałem Lepredour a generałem Rozas trwały ciągle, lecz spodziewano się, że wkrótce w dobry sposób będą ukończone. (Ind.)

Portugalia.

(Rewizya taryfy cłowej. — Nowa ustawa o górnictwie.)

Lizbona. 3. sierpnia. Rząd zasięgał rady wszystkich wyż-szych władz administracyjnych względem rewizyi taryfy cłowej, któ-ra ma być zmodyfikowana. — Ogłoszono nową ustawę względem koncesyi i wyzyskiwania kopalni. (Ind.)

Hiszpania.

(Rozwiązanie Korteżów.)

Madryt. 5. sierpnia. Gazeta Madrycka ogłosiła dekret ro-związania korteżów. Wybory odbędą się 31. sierpnia, a nowe izby zgromadzą się 31. października poraz pierwszy w Madrycie.

Anglia.

(Meeting w Whittington-Club. — Ogólny dochód połączonego królestwa.)

Londyn, 9. sierpnia. Wczoraj wieczór odbył się w Whittington-Club zapowiadany meeting zebrany w celu wystawienia Robertowi Peel pomnika narodowego. Zwykle uchwały przyjęto ogromną większością mimo opozycji małej liczby niechętnych. Zgromadzenie rozeszło się przyjąwszy jeszcze mocję pana Cobden, w skutku której zorganizuje się dnia 31. sierpnia powszechna składka w całym połączonym królestwie.

Właśnie ogłoszono statystykę, z której się dowiadujemy, że ogólny dochód królestwa połączonego był w latach kończących się 5. stycznia, w r. 1848, 59,230,415 funt., w r. 1849, 58,990,734, a w r. 1850, 57,647,392 funt. Zmniejszyły się więc dochody z dniem 5. stycznia 1850 w porównaniu z dwoma poprzedzającymi latami o 1,583,023 funt. szterl.

Bardzo znacznie spadły dochody z opłaty przywozu cukru, kawy i drzewa na budowlę. Zboże przeciwnie przyniosło 561,481 funt. miasto 13,912 weszłych w roku 1847, a koleje żelazne przyniosły 235,475 funt. zamiast 61,948. (Ind.)

Francya.

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 12. sierpnia. Jenerał de la Hille, minister spraw zagranicznych, jest jednym z członków gabinetu, którzy podczas całego odroczenia zgromadzenia narodowego zostaną stale w Paryżu. Dziś rano o dziesiątej godzinie miał z nim lord Normanby, ambasador angielski, w hotelu na bulwarze Kapucynów, długą konferencję, która trwała blisko dwie godzin.

Wczoraj otworzono nowy oddział w muzeum, któremu dano nazwę muzeum etnograficznego. Zbiory składają się z posągów, wyślanych mebli, rzeźb, rozmaitych narzędzi, sprzętów, broni itp., zwiezionych z rozmaitych krajów. Zbiory te przedstawiają bardzo ciekawy widok.

W sobotę robiono w Vincennes pierwsze próby z moździerzem zwanym Bonaparte. Moździerz ten równie jak armata, z którą się wkrótce ma odbyć próba, sporządzono według planu i informacji prezydenta republiki. Próba wykonana w sobotę udała się doskonale. Uznano moździerz dobrym co do doniosłości i dyrekcyi kul, lecz huk przytem jest straszny i daleko silniejszy niż przy wystrzałach z innych moździerzy.

W samym Paryżu zrobiono temi dniami bardzo kosztowne odkrycie archeologiczne. W starym klasztorze St. Martin des Champs zajętym obecnie przez konserwatorium sztuk i rękodzieł, znajduje się podziwienią godny budynek z 13go wieku, przypisany budowniczemu kaplicy pałacowej (Sainte-Chapelle du Palais) Piotrowi de Montreuil.

Budynek ten, który służył mnichom za refektarz, restaurowano i odnowiono niedawno z wielką starannością dla umieszczenia tam biblioteki tego konserwatorium.

Robotnicy mularscy tynkując w tych dniach mur położony na południowej stronie, natrafili na miejsce pokryte gipsem. Tę płytę gipsową rozbili i znaleźli pod nią bramę byzantyjską misternej roboty rzeźbiarskiej z przepyszniemi wyłaczaniami ozdobami.

Rozumie się, że ta brama będzie zrestaurowana i przywrócona do pierwotnego stanu z wyłaczaniem i malowidłami. (Ind.)

(Okólnik ministra spraw wewnętrznych do prefektów w departamentach.)

Paryż, 13. sierpnia. Półurzędowe dzienniki wieczorne niezawierają dziś żadnego sprawozdania o podróży prezydenta republiki. Ogłaszają tylko depeszę telegraficzną donoszącą o przybyciu jego do Dijon, gdzie go przyjęto jak najlepiej.

„Powszechna korespondencya“ donosi o okólniku ministra spraw wewnętrznych do prefektów w departamentach z wezwaniem, aby się opierali powzięciu uchwały rad jeneralnych względem rewizyi konstytucyi wbrew przepisom i terminom, jakie w tym względzie podaje sama konstytucya. Podobny okólnik wydał był w przeszłym roku pan Dufaure poówczas minister spraw wewnętrznych. Niewiadomo jak dalece prawdziwym jest to doniesienie „korespondencyi powszechnej“ lecz niezadziwiłoby nas wcale. W obec przeciwnych i różnorodnych pretensyi stronniectw, któreby pragnęły rewizyi konstytucyi, każde w swoim własnym interesie, musiano by zapewne wrócić do pierwotnego stanu rzeczy, to jest, albo większość rad jeneralnych niewyda w tym względzie żadnej uchwały, albo zazała rewizyi konstytucyi w granicach legalnych. Taby tylko było rzeczą dziwną, żeby wezwanie to do prefektów wyszło od ministra pałacu Elyse, podczas gdy dzienniki elyzejskie mówią od tak dawna o wielkiej manifestacji, jaką mają zrobić rady jeneralne na rzecz bezpośredniej rewizyi, rozumie się w duchu przydłużenia władzy prezydenta na lat dziesięć. (Ind.)

(Pocztą francuską z d. 11. sierpnia.)

Paryż, 11. sierpnia. Wczoraj odbyła komisya nieustająca przygotowawcza posiedzenie swoje pod prezydencją pana Dupin. — Pod niebytność pana Dupin, który temi dniami odjeżdża do departamentu Nièvre, zastępować będą jego miejsce do 1go września wiceprezydenci Daru i Benoist d'Azy — zastąpieni znów przez jenerała Bedeau i Leona Faucher. Jenerał Lamoriciere, członek nieustającej komisji powrócił do Paryża z dóbr swych w bliskości Angers, dla wzięcia udziału w pierwszym posiedzeniu dnia jutrzejszego przypadającym.

Rada gminna przedmieścia Guilloiere w Lyonie, która jak wiadomo postanowiła nie składać prezydentowi wizyty podczas jego po-

bytu w Lugdunie — ma być rozwiązana. Mer z Guilloiere i jego urzędnicy udali się do prefekta departamentu Rhony z oświadczeniem, iż w tem wotum najmniejszego nie mieli udziału.

Hrabia Hatzfeld wręczył prezydentowi pismo króla pruskiego z doniesieniem o zawartem małżeństwie księżniczki Karoliny pruskiej z dziedzicznym księciem Sachsen-Meiningen.

Upewniają, iż Wiktor Hugo dla słabości zdrowia swego nie uda się na kongres spokoju do Frankfurta. Emil Girardin jest tam wszakże spodziewany z pewnością.

— Według doniesień z Hajti myśli Solouque zawsze jeszcze o przyłączeniu republiki dominikańskiej do swego cesarstwa. — Państwo to było w wielkiej obawie, i starało się w Paryżu i Londynie o pośrednictwo francuzkiego i angielskiego rządu.

Zdaje się, iż wydalenie jezuitów z republiki Nowej Granady dało powód do niespokojów. Według ostatnich ztamtąd wiadomości opierają się rozkazowi rządowemu prowincye Antioquia, Popagan i Pasto, chcąc jezuitów zatrzymać. — Prowincye te bardzo są oddalone, dlatego też przyjdzie z trudnością przywieść je do posłuszeństwa, zwłaszcza przy braku dostatecznej siły zbrojnej.

Rząd angielski miał przez swego posła w Washington podać notę do rządu północno-amerykańskiego, w której aczkolwiek w umiarkowanych bardzo wyrazach oświadcza się jednakże na korzyść Portugalii. Odpowiedź rządu amerykańskiego nie jest jeszcze wiadoma. — Upewniają, iż pan Lamartine powrócił do Francji dla utworzenia towarzystwa akcyonaryuszów i odniesienia przeto większych korzyści z dóbr od sułtana darem otrzymanych. (D. R.)

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Turyń, 11. sierpnia. Niektóre z tutejszych dzienników otworzyły subskrypcye na wybite medale dla zmarłego ministra Santarosa. Niejaka część publiczności bierze żwawy udział w tej nowej chociaż nieszkodliwej demonstracji przeciw klerowi.

W Alessandria kazała rada municypalna zastanowić rozpoczęła w kościele Serwitów restaurację w skutek postępuku z ministrem handlu, i odprawić za niego solenne nabożeństwo żałobne. W Lasale nastąpi za przyczynieniem się kapituły podobna uroczystość. W Piacenza przedsięwzięto temi dniami liczne aresztacje. Dwaj z przyaresztowanych należą do duchownego stanu.

Rzym, 9. sierpnia. Według Gaz. di Roma nieuzasadniona jest bynajmniej pogłoska, że komendant ekspedycyi francuskiej G. Gemeau zajmuje się organizacją armii papieskiej.

Neapol, 6. sierpnia. Mająca być zaprowadzona królewskim dekretem rada admiralicyi będzie się składać z jednego prezydenta, wiceprezydenta i sześciu kontr- lub wiceadmirałów i podlegać ministerium wojny. Z Palermo donosi Croce di Savoja, że tam przyaresztowano niektórych deputowanych sycylijskiego parlamentu i kilku oficerów.

Drogą telegraficzną nadeszły do nas, pisze Oester. Correspondenz, następujące wiadomości:

Rzym, 9. Dziennik Constitutionali z Florencyi utrzymuje, że austriacki poseł przy rzymskim dworze przesłał temi dniami do konsystorza kardynałów notę, w której energicznie żąda, aby tamtejszy rząd porzucił teraźniejszy swój system, i żeby dał konstytucję i amnestyę, gdyż takie jest życzenie wszystkich innych mocarstw.

Bologna, 10. Według dziennika Statuto popełniane są w całej tamtejszej prowincyi liczne rozboje, właściciele dóbr nie wazą się sprowadzić do swoich wiejskich tylko kilka mil od miasta oddalonych domów. (W związku z tem zostaje przygoda, jaka się temi dniami wydarzyła na wiejskiej drodze idącej do Riolo dwóm podróżnym, to jest malarzowi Rasori i panu Buratti.) Zostali oni napađnięci przez czterech zbrojnych ludzi i zrabowani. Za przybyciem do Riolo zawiadomili o tem komenderującego tamże austriackiego jenerała. Po dwóch dniach zwrócono im zrabowane przedmioty, a schwytanych w tym czasie bandytów skazano na śmierć i rozstrzelano. —

Turyń, 12. W Alessandria zaszły dnia 9. b. m. wielkie demonstracje ludu przeciw OO. Serwitom.

Niemce.

(Korpus obserwacyjny.)

Mnichów, 11. sierpnia. W tutejszych towarzystwach wojskowych krąży wiadomość, że Bawaryja niebawem wysle nad Men korpus obserwacyjny. Zdaje się, że to nastąpi w skutku noty austriackiej, w której wyrażone było w tym względzie życzenie gabinetu austriackiego. Na mocy uchwały rady ministerialnej z dnia wczorajszego powołani są oprócz urlopników pierwszych i drugich batalionów wszystkich pułków piechoty, także urlopnicy trzecich batalionów i wojsk innej broni. (B. Z.)

(Sprawy szlezwigo-holsztyńskie.)

Rendsburg, 11. sierpnia. Około godziny pierwszej sędzieliśmy w samej rzeczy, że się znacznie wielka bitwa. Oznajmiono z pewnością, że nieprzyjacieli rozwinął znaczne masy wojska. Sztab jeneralny ruszył naprzód, a tu w twierdzy szykował się batalion po batalionie i maszerował częścią w pole, częścią stał aż do dalszych rozkazów w pogotowiu do pochodu. Tyle wojska nie ściągnięto razem w walce na dniu 8. Z tem wszystkiem byłoby tylko fałszywy alarm, zdaje się, że oficer komenderujący przednią strażą był zwiedziony. Rzecz ta jeszcze się niewyjaśniała, i jeżeli oficer nie zdola

się dokładnie usprawiedliwić, zapewne nie ujdzie surowej kary. Jenerał przejechał poprzód całą linię przedniej straży od Sorgbrück aż do Wittensee, i niepostrzegł ani jednego Duńczyka. Niezawisłe od tego wypadku nastąpiło o tym samym czasie starcie się patroli dragonów, przyczem jednego z duńskich dragonów pojmano. Żaden strzał niepadł nigdzie.

O godzinie trzeciej powrócił znowu sztab jeneralny, i dotychczas, to jest do godziny ósmej niewszczęto żadnego alarmu. Od czasu eksplozyi niewolno nikomu palić fajki na ulicy, rozporządzenie to było nieodbycie potrzebne tam, gdzie tyle palnego materiału przeciąga po ulicach, lub też na ziemi leży. Zresztą na wszelką ewentualność przysposobiono obszerne środki do gaszenia.

Kiel, 12. sierpnia. Dzisiaj przeniosło się ztąd do Rendsburga ministerium wojny tudzież ministerium spraw zagranicznych. Również i departament finansów sprowadził się do Elmsborn. Przygotowujemy się na niespodziany napad ze strony Duńczyków. Już znoszą mosty z kanału, a że miasto prawie całkiem огоłocone jest z wojska, przeto wyruszy milicya miejska dla obsadzenia kanału. Mówią, że jeszcze dzisiaj stoczy armia wielką bitwę. O strategicznych obrotach na widowni boju panuje niedocieczona tajemnica, gdyż w najgłębszej ciszy i z największą przezornością bywają wykonane. Pobyt w Rendsburgu i zwidzanie obozu utrudniony jest nawet takim osobom, które mają w nim braci i krewnych, a policya dla obcych jest tu ostrzejsza, niż gdzieindziej. Wczoraj wieczór przybyli tu z obozu także namiestnicy Beseler i Reventlow.

(Kongres legitymistów francuskich.)

Wiesbaden, 11. sierpnia. Co się tyczy zehranego tu od przybycia hrabiego Chambord kongresu legitymistów francuskich, który we wszystkich kołach politycznych wielką ciekawość obudza, udzielamy tymczasowie tylko znane nam dotąd imiona jego członków: Książę Bordeaux (hr. Chambord), książę Fitz-James, księżna Ranzau, margrabia de la Rochejacquelin, margrabia Julien de la Rochejacquelin, margrabia de la Fertemon, hrabia Brissac, hrabia Ferdynand Brissac, hrabia Trimond, hrabia de la Ferronaye, hrabia de Monté, wicehrabia i wicehrabina de Villebois, p. de Barrande i p. Berryer. Wszyscy ci wymienieni tutaj mieszkają w pięknym i przepysznym urządzonym hotelu „Düringer“. Po innych hotelach zaś mieszkają: Jenerał St. Priest, margrabia de Choiseul, baron de Laurenceau, hrabia de Cérz Lusignan, pułkownik pensyonowany; p. Holland, p. Naplies, baron Bertrand, p. de la Borde i p. de Beauregard (z Wandei), p. Selle, Baron Buffy i p. Nonette Delorme (adwokaci). W końcu dodajemy jeszcze, że kongres ten będzie trwał do pięć tygodni. Rozumie się samo przez się, że obrady będą się odbywać przy drzwiach zamkniętych. A nawet ci sąsiedzi nielegitymistyczni w hotelu „Düringer“, którzy rozumieją po francusku, musieli wyprowadzić się ztamtąd.

Zupełnie inaczej piszą o tem do gazety Kolońskiej z Frankfurtu: „Słychać, że kongres ten w następny wtorek już się rozejdzie, może ze względu na rząd nassauski, który równie jak pruski, niemoże być obojętnym na to, aby na terytorium jego, chociażby pozornie tylko, druga Koblenca się tworzyła. Nawet miały już w tym względzie nadejść z Berlina przedstawienia do dworu książęcego.“ (Wroc. G.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 13. sierpnia.)

Met. Austry. 5⁰/₀ — 82¹/₁₆; 4¹/₂ 0/0 pct. — 71¹/₄. Akcye ban. 1193. Sard. 33. Hyszp. 3⁰/₀ — 33. Polskie 300 — 136¹/₂; 500 — 81¹/₂.

Prusy.

(Duńczycy odstąpili od blokady zatoki w Kiel.)

Berlin, 8. sierpnia. Prusy czyniły pilne przedstawienia z powodu blokady zatoki w Kiel, w skutek których Duńczycy odstąpili od tego przedsięwzięcia.

(Ministerium odstępuje od Unii.)

Berlin, 12. sierpnia. W moc nowej uchwały sądu rozjemczego dla nieporozumień meklenburskich przenosi tenże siedzibę swoją nie do Lubeki lecz do Berlina. — Gazeta kolońska umieszcza zwięzłe sprawozdanie o stosunkach berlińskich z tem zapewnieniem, iż ministerium odstępuje już od Unii, i chodzi jeszcze tylko o zachowanie w tej mierze honoru. P. Radowitz chciałby tę sprawę przeciągnąć aż do października, p. Manteuffel jednak radby wyrzec się jej jak najprędzej. Taki jest skutek uroczystych przyrzeczeń danych Niemcom, takato polityka prawości i honoru! — pisze „Deutsche Reform“.

(Austria.)

(Posiedzenie prowizorycznego kolegium książąt.)

Berlin, 14. sierpnia. Na wczorajszym posiedzeniu prowizor. kolegium książąt wyprawiono urzędownie do pruskiego posła w Wiedniu obiedwie jeszcze na posiedzeniu z 9. b. m. poufnie zakomunikowane uchwały z 4. i 5. sierpnia. Odpowiedź na to nienadeszła jeszcze z Wiednia. Oprócz tego przedłożono kolegium książąt pod obrady projekt do ustawy Unii tyczącej się prawa asocjacyi i zgromadzania. Projekt ten odesłano do komisji dla zdania sprawy o nim. W końcu zajmowano się jeszcze debatą nad niektórymi punktami przedłożonych dawniej projektów.

— W tej chwili dowiadujemy się, że podług nauesłanych tu wiarogodnych doniesień prywatnych zapadły w gabinecie wiedeńskim takie uchwały, po których spokojnego załatwienia nieporozumień pod względem przejścia wojsk badeńskich przez twierdzę związkową Moguncję, jakoteż co do administracyi dochodów związkowych spodziewać się można.

(D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 15. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka 106¹/₄. Oblig. długu państ. 99¹/₄ m. Akeye bank. 97¹/₄. Pols. listy zast. 95¹/₂. Pols. 500 — 81; 300 — 137¹/₂ L. Frydrychsdory 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 11²/₃. Austr. banknoty 87¹/₂.

Dania.

(Wiadomości z widowiska wojny.)

Kopenhaga, 12. sierpnia. Urzędowe doniesienie z 10go sierpnia: „Oddział pod dowództwem podpułkownika Helgesen pomaszcerował dnia 7. b. m. do Frydrychstadt dla opanowania tego miasta. Pierwszy strzał armatni padł o siódmej z południa, i jeszcze tego samego wieczora dostało się miasto w nasze ręce.

Strata nasza wynosi 25 rannych, między tymi jest kapitan Schack z siódmego batalionu. Czterech insurgentów wzięto w niewolę. Komendant pojmanych okrętów, pułkownik Lönborg ogłosił co następuje: „Bez specjalnego pozwolenia na pismie od intendantury w każdym pojedyńczym przypadku, niewolno jest oddawać żadnej wizyty znajdującym się na okrętach pojmanym insurgentom. Otwarte i jak najkrócej napisane listy, sumy pieniężne aż do kwoty dwóch talarów dla pojedyńczego jeńca, odzież, bielizna, książki, tytoń, tudzież inne potrzeby, wyjąwszy wino i likwory, będą przyjmowane do dalszej przesłanki, jeżeli takowe listy i rzeczy zaopatrzone są dokładnem nazwiskiem, tudzież numerem batalionu i kompanii przynależnego jeńca.“

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 19. sierpnia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 17r.30k.; żyta 12r.15k.; jęczmienia 8r.52k.; owsa 6r.37k.; hreczki 10r.; kartofli 3r.40k.; — cetnar siana sprzedawano po 2r.36k. w. w. Okłotów, prosa, grochu i drzewa niebyło na targu. — Drobną sprzedaż bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol, 15. sierpnia. Według doniesień handlowych z Zbaraża, Trembowli i Tarnopola sprzedawano tamże na targach w pierwszej połowie bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 12r.34k.; żyta 11r.; jęczmienia 7r.20k.; owsa 4r.40k.; hreczki 7r.18k.; kartofli 4r.; — cetnar siana 2r.38k.; nasienia koniecia 45r.; wełny 208r.45k.; — sąg drzewa twardego 23r.45k., miękkiego 20r.; — funt mięsa wołowego 9k. i garniec okowity po 3r. 21k. w. w.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 10. sierpnia. Poczta angielska z dnia 5. b. m. zadeniej co do pozycyi handlu zbożowego nie przynosi odmiany; ceny też same nominalnie, lecz i taż sama stagnacya w interesach. Czas wilgotny i mglisty, dowozy zagraniczne obfite, mało ochoty do kupna, a ze strony sprzedających najmniejszej dyspozycyi ku znizeniu. Zniwa jeszcze się nie zaczęły, a parę próbek wczesnej pszenicy, wystawione na targu, poświadczyły o mizernej kondycyi. Z różnych stron uskarżają się na pokładzenie zboża, śniedź i inne choroby, lecz w ogólności nikt nieoczekuje pięknych gatunków ziarna z tegorocznego zbioru w Anglii.

Wszystko dziś zależy od pogody przy zbliżających się zniwach, a ważność obecnej chwili tak wszystkich zajmuje, że dzienniki doszły o znizeniu się barometru przez cały poniedziałek, przewidując możebność deszczu.

Targi w Hall i Leeds pomknęły się o 1 szyling wyżej; w Bristol żadnej nie notowano odmiany.

W Szkocyi i Irlandyi pogoda sprzyja, a Inbo choroba kartofli w rozmaitych miejscach się okazuje, nie zdaje się jednak, aby znizenie miało być powszechnem.

Wiosenne zboża są wszędzie słabe, a bób i groch ogólnie chybiły.

W ostatnim tygodniu przybyło do Londynu:

pszen. jęcz. siodu, owsa, żyta, bobu, grochu, siem. ln. maki
z kraju 3774 131 7384 614 — 295 159 22 13228
z zagran. 22139 12753 — 43145 — 1165 837 3960 15294

Targi Holenderskie i Belgijskie ntrzymały się bez odmiany: we Francyi przy obfitym urodzaju wiele zebrano uszkodzonego zboża.

Nad Renem a szczególnie w Szląsku żyta nader słabe. Giełda Gdańska w ciągu ostatniego tygodnia, pod wpływem niepewnych wiadomości z Anglii, w dziwnem była odwręceniu. Spekulanci, nie mogąc pozbyć się kupionego zboża, w nowo nie wchodzili tranzakcye, a tylko znizeniem 20 guldenów na łaszcie od ostatnich cen można było zdecydować interes.

Od 3. do 10. sierpnia sprzedano z wody pszenicy łasztów 744, żyta 79 łasztów, jęczmienia 12, grochu 43.

Ze spichrza sprzedano pszenicy łasztów 28, żyta 37 łasztów.

Za pszenicę świeżą		płacono:		za korzec	
ważąca fnntów		guld. za łaszt		złp. gr. do	złr. gr.
128 — 130		380 — 430		28 17 —	32 10
130 ¹ / ₂ — 133		405 — 450		30 14 —	33 25
żyto 119 — 122		192 ¹ / ₂ — 201		14 15 —	15 4
jęczm. 110 — 117		— 150		— — —	11 8
groch		206 — 230		15 3 —	17 8

pszenica					
ze spich. 130 — 131		450 — 460		33 25 —	34 17
żyta 122 — —		— 200		— — —	15 1

W ostatnim tygodniu przeszło pod Toruniem na 3 gabarach, 10 berlinkach, 13 tratwach 413 łasztów pszenicy i 524 cetnary sie-

mienia lnianego, 9895 belek okrągłych sosnowych, 1140 belek dębowych, 1120 desek dębowych. — Woda pod Toruniem stopa 1 cali 10.

Kursa zamian. Londyn 202 $\frac{1}{2}$, Amsterdam 100 $\frac{1}{2}$, Hamburg 44 $\frac{3}{4}$, Warszawa 97 $\frac{1}{2}$.

Niedawno z portu Gdańskiego wyruszył pierwszy ładunek drzewa, przeznaczony do Kalifornii. Makowski Kendzior et Comp.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. sierpnia:

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 11 6	+11,5°	+19°	zachodni	pochm. deszcz.
2 god. zr.	27 11 4	+18°	+10,5°	półn.-zachodni	" ☉
10 g. w.	27 11 4	+15		zachodni	"

Obok statystycznych podań w ogólności jakie umieszczamy o mieście naszym w gazecie, godne są dokładniejszego wspomnienia piękne i wystawne zakłady publiczne, bo świadczą równie o gorliwości mieszkańca jak i postępie tej gałęzi, przedsiębiorstwa w jakiej się odszczególniają. Zwracamy więc uwagę na nowo urządzone aptekę czynnego i gorliwego aptekarza i chemika u nas Henryka Lanerera, w własnym domu w dzielnicy drugiej miasta „pod opatrnością“, przy czem nie szczędził ani pracy, ani znacznych wydatków.

Same już przybory zewnętrzne z gustem przysposobione zapowiadają, że i wewnętrzne urządzenie godnie im odpowie, jakoż zaraz na wstępie z pierwszego już wejścia przedstawia się wcale zaszczytnie oku apteka sama, pracownia, piec do parowania z całą jego konstrukcją, inne piece przenośne do destylacji, topienia, gotowania z wszelkimi do tego służącymi naczyniami i wiele innych aparatów.

Apteka sama obszerna, w niej szafy, szuflady, receptura, wszystko wyrobione strojnie z drzewa orzechowego w arabeskach z gzym-sami wyłaczanymi; w szafach wszelkie płyny w szkle rubinowem, inne preparata w słojach porcelanowych i puszkach jaworowych, wszystko w wdzięcznej dla oka wystawie, ale oraz ze wszelkiem uwzględnieniem doświadczeń z umiejętności nabytych.

Przeto też szkło rubinowe dobrane jest nie tyle dla tego, iż dla oka przyjemne, ale że zachowane w niem destylowane wody i wszelkie inne chemiczne preparata, są ochronione od wpływu promieni światła i częściowego ich przez to rozkładu. Wiadomo bowiem, że promienie światła bijące przez szkła bezbarwne rozkładają powoli tak wody destylowane jak i inne preparata; znawcy zatem dobierają naczynia chronnego kolorem czarnym, żółtym lub rubinowym, chcąc utrzymać dłuższy czas preparat w stanie nieskażonym i sobie właściwym. Ale żółte szkło jest płowe i obumarłe, czarne jeszcze smutniejsze, a prócz tego w takim naczyniu trudno rozpoznać czy płyn jest czysty lub nie? dla tego chociaż kosztowniejsze obrał właściciel szkło rubinowe.

Napisy na fiaskach są ryte wkłás we szkło i złotem w ogniu wypalane, a to nie dla ozdoby lub sztuki jedynie, ale z przekonania że są najtrwalsze, kwasy i potazie im nie szkoda, i strzegą napis od wytarcia i zużycia. Szklane przy fiaskach zatyczki kształtu grzyba, najcelniej szlufowane, tak są szczelnie przyprawiane, że nie tylko nie przepuszczają najmniejszego pyłku, ale nadto przewróciwszy trzymają się jak ulane z jednej masy z naczyniem.

W szufladach złożone są wszelkie aromatyczne i lotne materiały, bądź to zioła, kwiaty, kory, korzenia, drzewa, nasiona, bądź inne sztuką preparowane suche wyroby, ale wszystkie w blaszanych skrzyneczkach szczelnie zamykanych, równie dla ochrony od wpływów zewnętrznych, a bardziej dla utrzymania w nich mocy żywotnej by nie ulatniały właściwych lekom aromatycznych cząstek swoich. — Ostrożność ta nadaje aptecce właściwej, dotąd nigdzie prawie nie doświadczonej cechy, a ta jest, iż w niej prawie nie czuć tak powszechnego aptecznego zapachu.

Konstrukcja receptury jest bardzo dogodna, bo każdy przy ekspedycji z osobna ma wszystko pod ręką czego potrzebuje. Bardzo dogodnym i celowym odpowiedniem jest przechowanie najczulszych i najdokładniejszych wag, utrzymywanych w własnych do tego szufladach na wzór ważek dukatowych. Na szczególniejszą uwagę zasługuje waga tak zwana „Thara“ najdelikatniejsza i najdokładniejsza jaką znamy, bo tak czuła, że markuje na gran jeden, podczas gdy z przepisów pięć gran na to jest przepisanych.

W przyległym do apteki drugim pokoju znajduje się piękna i bardzo dogodnie urządzone materyalnica, z recepturą zupełną jak w

Kurs lwowski.

Dnia 20. sierpnia.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	28	5	31
Dukat cesarski	5	29	5	33
Półimperyal zł. rosyjski	9	29	9	32
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	41	1	42
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	22	1	23
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	98	—	98	14
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	98	10	98	40

TEATR.

Dziś: opera niem. „Montechi und Capuletti.“

Jutro: komedye niem. „Der Gauekler“ i Erstes Mal im Theater.“

aptece, zaopatrzoną w wszelkie przybory z drzewa jaworowego. — Odszczególnia się znacznym zapasem rozmaitego naczyńia w aptekarstwie potrzebnego, a w takim porządku jak rzadko; każde bowiem moeniej działające lekarstwo ma dla siebie swój własny bądźto porcelanowy bądź metalowy moździerz, każdy zaopatrzony napisem w jakiej potrzebie służy, i które leki w nich przyrządzane bywają, a to ażeby zapobiedz przypadkowemu zubożeniu przeciwnych po sobie następujących leków, jakoteż snadniejszego utrzymania w lekarstwie skutku.

Laboratorium urządzone na nowy sposób z aparatem parowym odpowiada doskonałości całego zakładu. Odwary przy tym aparacie w naczyniach szczelnie nakrytych, oprócz tego, iż zatrzymują wszelkie cząstki lotne, narkotyczne substancje i wszelkie własności ingredyencyj swoich odbywają się jeszcze w ten sposób, że niepodobna by się przepaliły albo przegotowały, owszem otrzymują się tak mone i nasycone, że ingredyencye same bez żadnego smaku pozostają.

Ochędostwo zresztą i czystość prawie do zbytku; bo każdy stół na zielono lakierowany ma dwa blaty do odmiany wedle potrzeby; a iżby na pierwszy rzut oka przekonać się o czystości naczyńia, przeznaczony jest do preparowania infuzów i odwarów znaczny zapas naczyńia porcelanowego, a każde naczynie osobne ma własne z napisem płóciemko do cedzenia, osobne do odwarów osobne do infuzów wedle ich własności aromatycznych, lotnych, ściągających lub też nakoniec takich, które żadnej woni nie mają. Lekarstwa przez to otrzymują smak czysty substancji z jakiej były preparowane, i niepodobna by się wkradła jaka pomyłka.

Więcej nad to wszystko, przedsiębiorstwo to całe ztąd jest znakomitsze, że zamierza tak przez dobór materyałów jako i stosunki swoje z zagranicą ułatwić obrót handlowy zakładom aptekarskim po prowincyi, i aby odpowiedzieć wszelkim żądaniom sprowadza p. Lanerera wszystko z pierwszej ręki, tak np. Sulphas chininae z fabryk francuskich; oleum lanri z Maderno od Elena et Com.; wodę lauro cerasi z zakładu kultury roślin barona Pasqualatti; kwas saletrzany dymiący z fabryki w Lisingu; inne artykuły z nadmorskich miast, Tryestu, Hamburga itp.

Z własnych wyrobów, jakimi się odszczególnia laboratorium tej apteki, zasługują na osobliwą zaletę tak zwane Tablettes de Santonine wyrabiane na francuski sposób jako doskonały środek dla dzieci cierpiących na robaki, w zażyciu wcale przyjemny a dziwnie skuteczny bo pędzi robaki masami. — Następnie wszelkie gatunki czekulady, lichen, salep, itp. według przepisów najdokładniejszych i z akuratnością jakiej w sprowadzanych rzadko; — a zostając w udzielnym posiadaniu recept sławnych doktorów i dentystów jak pp. Kaligi, Strawskiego, Sachsa, wyrabia u siebie proszki do zębów i esencje, i utrzymuje zapas kitu do zębów p. Würtha, jako też poszukiwanego Ragahout du Scrail, Pastilles de Bilin, Capsules gelatineuses au Beaume de Copahou et des Cubebes; nie mniej też kubków z drzewa kwasy znanych z dzielności jakiej udzielają winu austriackiemu przez noc, ku wzmocnieniu żołądka i dodania apetytu.

Obok tych rzeczy do zdrowia zdoła wystawę wytworów do stroju najwyszukanisze; wody kolońskie prawdziwe, eau de vie de Lavande, eleganckie mydełka do toalety, różne pomady do włosów, do wąsów w sztangach i w słojach; — lecz są to tylko ozdoby przy ważnym bardzo składzie instrumentów chirurgicznych z różnego materyału i z gumy elasticum sprowadzonych z Paryża na różne słabości ciała, a znanych pod rozmaitemi nazwiskami, jako spryczki tak elastyczne, jako też cynowe i kościane, podobnie sondy z kauczuku, ze strón baranich i kości słoniowych najświeższego wynalazku, wieńce, bougies, cathedry, naczynia nocne — a co najbardziej wszystko w cenie umiarkowanej.

Subskrypcya na Kraków w Redakeyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormieńska Nr. 347.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowej.